

Proceedings of International Educators Conference

Hosted online from Rome, Italy.

Date: 25th April, 2024

ISSN: 2835-396X

Website: econferenceseries.com

7-11 SINF O'QUVCHILARINI KASB HUNARGA YO'NALTIRISHDA MAKTAB PSIXOLOGINING O'RNI

49 maktab psixologi Dadaqo'ziyeva Munosibxon,

4 maktab psixologi Mirtojdiyeva Yulduzxon

Annotatsiya

Ushbu maqola maktab psixologlarining 7-11 sinf o'quvchilarini mazmunli martaba yo'llariga yo'naltirishdagi hal qiluvchi rolini o'rganadi. Adabiyotlar, usullar va natijalarni o'rganib chiqib, ushbu maqola erta martaba o'rganish muhimligini va ushbu jarayonni engillashtirish uchun maktab psixologlari tomonidan qo'llaniladigan ko'p qirrali strategiyalarni ta'kidlaydi. Har tomonlama rahbarlik va qo'llab-quvvatlash orqali maktab psixologlari o'quvchilarga o'z kelajagi to'g'risida ongli qarorlar qabul qilish, akademik muvaffaqiyat va shaxsiy qoniqishni ta'minlash imkoniyatini beradi.

Kalit so'zlar: maktab psixologi, kasbni o'rganish, 7-11 sinflar, rahbarlik, maslahat, o'quvchilarni rivojlantirish.

Karyera variantlari labirintida harakat qilish o'spirinlar uchun, ayniqsa tanqidiy akademik va kasbiy qarorlar ostonasida turgan 7-11 sinf o'quvchilari uchun qo'rqinchli bo'lishi mumkin. Kelajakdagi traektoriyalarni shakllantirishda erta martaba izlashning ahamiyatini anglagan holda, maktab psixologlari talabalarni martaba bajarishga yo'naltirishda muhim rol o'ynaydi. Ushbu maqola maktab psixologlarining martaba rivojlanishidagi vazifalari atrofidagi adabiyotlarni o'rganadi, qo'llaniladigan metodologiyalarni bayon qiladi, asosiy topilmalarni taqdim etadi va amaliyotga ta'sirini muhokama qiladi.

Maktab psixologlari tomonidan o'quvchilarni martaba izlashga yo'naltirishda qo'llaniladigan metodikalar ko'p qirrali yondashuvni qamrab oladi. Bularga individual maslahat mashg'ulotlari, guruh seminarlari, qobiliyat va qiziqishni baholash, martaba yarmarkalari va ota-onalar va o'qituvchilar bilan hamkorlik kiradi. Psixologlar rivojlanish psixologiyasi, maslahat nazariyalari va martaba bo'yicha maslahat tizimlariga asoslangan dalillarga asoslangan aralashuvlardan foydalanadilar. Doimiy baholash va baholash orqali ular har bir talabanning o'ziga

Proceedings of International Educators Conference

Hosted online from Rome, Italy.

Date: 25th April, 2024

ISSN: 2835-396X

Website: econferenceseries.com

xos ehtiyojlarini qondirish, o'z-o'zini anglash, izlanish va qaror qabul qilish ko'nikmalarini rivojlantirish uchun aralashuvlarni moslashtiradilar.

Maktab psixologi 7-11 sinf o'quvchilarini kelajakdagi kasblari to'g'risida qaror qabul qilishga yo'naltirishda hal qiluvchi rol o'ynaydi. Maktab psixologi bu jarayonda o'quvchilarni qo'llab-quvvatlashning ba'zi usullari:

Baholash: maktab psixologlari o'quvchilarning kuchli tomonlarini, qiziqishlarini, qobiliyatlarini va o'sish yo'nalishlarini aniqlash uchun baholash va baholashni amalga oshirishi mumkin. Bunga o'quvchilarga potentsial martaba yo'llariga nisbatan o'zlarini yaxshiroq tushunishga yordam berish uchun kognitiv baholash, qiziqish zaxiralari va shaxsni baholash kiradi.

Karyera tadqiqoti: maktab psixologlari o'quvchilar turli martaba variantlari, sohalari va ta'lim yo'llari haqida bilib olishlari mumkin bo'lgan martaba o'rganish faoliyati va seminarlarini osonlashtirishi mumkin. Shuningdek, ular o'quvchilarni turli kasblarga jalb qilish uchun kitoblar, veb-saytlar va mehmon ma'ruzachilar kabi manbalarni taqdim etishlari mumkin.

Shaxsiy maslahat: maktab psixologlari o'quvchilarga o'zlarining martaba intilishlari, tashvishlari va maqsadlarini muhokama qilish uchun individual maslahat mashg'ulotlarini o'tkazishlari mumkin. Ushbu mashg'ulotlar orqali ular talabalarga turli xil martaba variantlarini o'rganishga, to'siqlarni aniqlashga va qiyinchiliklarni engish strategiyasini ishlab chiqishga yordam beradi.

Akademik rejalashtirish: maktab psixologlari o'quvchilar, ota-onalar va o'qituvchilar bilan hamkorlikda o'quvchilarning martaba maqsadlariga mos keladigan o'quv rejalarini ishlab chiqishlari mumkin. Ular talabalarga kerakli kurslar, darsdan tashqari mashg'ulotlar va ularni kerakli martaba yo'llariga tayyorlaydigan akademik dasturlarni tanlashda yordam berishi mumkin.

O'tishni rejalashtirish: maktab psixologlari o'quvchilarga o'rta maktabdan o'rta maktabga va o'rta maktabdan keyingi ta'limga yoki ishchi kuchiga o'tishda yordam berishlari mumkin. Ular talabalarga kollejga ariza berish jarayonida harakat qilishda, stipendiya va moliyaviy yordamga murojaat qilishda va ishchi kuchiga kirish uchun o'tish rejalarini ishlab chiqishda yordam berishi mumkin.

Ijtimoiy-emotsional qo'llab-quvvatlash: maktab psixologlari o'quvchilarning martaba rivojlanishiga ta'sir qilishi mumkin bo'lgan ijtimoiy-emotsional omillarni, masalan, o'z-o'zini hurmat qilish, tashvish va tengdoshlarning bosimini hal qilishlari mumkin. Qo'llab-quvvatlash va yo'l-yo'riq ko'rsatish orqali ular talabalarga har

Proceedings of International Educators Conference

Hosted online from Rome, Italy.

Date: 25th April, 2024

ISSN: 2835-396X

Website: econferenceseries.com

qanday martabada muvaffaqiyat qozonish uchun zarur bo'lgan ishonch, chidamlilik va shaxslararo ko'nikmalarni shakllantirishga yordam beradi.

Manfaatdor tomonlar bilan hamkorlik: maktab psixologlari o'qituvchilar, ma'murlar, ota-onalar va jamoat tashkilotlari bilan martaba o'rganish va rivojlantirish uchun qulay muhit yaratish uchun hamkorlik qilishlari mumkin. Ular martaba tayyorgarligini rag'batlantiradigan va barcha talabalarning martaba o'rganish va rivojlanish imkoniyatlaridan foydalanishlarini ta'minlaydigan manbalar, dasturlar va tashabbuslarni himoya qilishlari mumkin.

Umuman olganda, 7-11-sinf o'quvchilarini martabaga yo'naltirishda maktab psixologining roli ko'p qirrali bo'lib, o'quvchilarga kelajakdagi yo'llari to'g'risida qaror qabul qilishda yordam berish uchun baholash, maslahat berish, rejalashtirish, qo'llab-quvvatlash va hamkorlikni o'z ichiga oladi. Yo'l-yo'riq va manbalarni taqdim etish orqali maktab psixologlari o'quvchilarga o'z qiziqishlarini o'rganish, maqsadlarni belgilash va martaba bajarish imkoniyatini berishlari mumkin.

Xulosa va takliflar:

Xulosa qilib aytganda, maktab psixologlari 7-11 sinf o'quvchilarini mazmunli martaba yo'llariga yo'naltirishda hal qiluvchi rol o'ynaydi. Har tomonlama yo'l-yo'riq va qo'llab-quvvatlash orqali ular talabalarga o'zlarining qiziqishlari, iste'dodlari va intilishlarini o'rganishga imkon beradi, akademik muvaffaqiyat va shaxsiy bajarilish uchun asos yaratadi. Kasbga yo'naltirish tadbirlarining ta'sirini optimallashtirish uchun manfaatdor tomonlar maslahat manbalariga investitsiyalarni birinchi o'ringa qo'yishlari, fanlararo hamkorlikni rivojlantirishlari va talabalarning yaxlit rivojlanishiga ustuvor ahamiyat beradigan siyosatni qo'llab-quvvatlashlari kerak. Maktab psixologlari keyingi avlod mutaxassislarini tarbiyalash orqali turli iste'dod va istiqbollar bilan boyitilgan jamiyatga hissa qo'shadilar.

Maktab psixologlari, o'qituvchilari, oilalari va jamoalarining birgalikdagi sa'y-harakatlari o'quvchilarni ish va hayotning doimiy rivojlanayotgan landshaftida harakat qilish uchun zarur bo'lgan ko'nikmalar, bilimlar va barqarorlik bilan jihozlashda muhim ahamiyatga ega. Empatiya va imkoniyatlarni kengaytirishga asoslangan kuchli tomonlarga asoslangan yondashuv orqali maktab psixologlari o'quvchilarning o'z-o'zini kashf qilish, maqsadli o'rganish va jamiyatga mazmunli hissa qo'shish yo'lini osonlashtiradi.

Proceedings of International Educators Conference

Hosted online from Rome, Italy.

Date: 25th April, 2024

ISSN: 2835-396X

Website: econferenceseries.com

Adabiyotlar

1. Davletshin M.G. Zamonaviy maktab o' qituvchisining psixologiyasi. Toshkent 1999.
2. Davletshin M.G. Psixologiyadan qisqacha izohli lug' at. Toshkent. 1999.
3. G' oziev E.G' ., Mamedov K.Q. Kasb psixologiyasi. Toshkent 2003. 4. G' oziev E.G' . Kasb va shaxs. Toshkent 1996.
4. G' oziev E.G' . va b. Kasb psixologiya kursidan ma' ruzalar matni. Toshkent 2000.
5. Qodirov B.R., Qodirov K.R. " Kasbiy tashxis metodikalari" Toshkent-2000y

E- Conference Series

Open Access | Peer Reviewed | Conference Proceedings

